UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagma Ivris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

11 Aliæ leges nauales circa personas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-97739

Visual Library

eiſmulum, ad leg. Aquil. l. qui inſulam §. qui mulas loca. P. meminit
de modiatione. non enim audiuntur, ſi ſe ignorare dicant poſt da-
mnum acceptum calculum modiationis nauis, id eſt, quātæ men-
ſuræ & capacitatis eſſet. *l. cum nauarchorum, 32. de nauiculariis*
in C. Theodo. lib. 13. tit. 5. Sic enim olim modiorum numero ampli-
tudo oneris nauis menſurabatur, vel ex culeis, vt hodie ex doliis
ſeu tonellis, *l. iubemus nullam, 10. de ſacroſan. eccl. l. 2. de nauib. non*
excuſa. lib. 11. C. tit. 3. Et mandatum erat, nauiculariæ functioni ob-
noxius, ad neceſſarium, & conſtitutum modum ædificare naues. *l.*
15 *prouideatur, 28. de nauicula. lib. 13. Theodoſia.* ¶ Item † in culpa eſ-
ſe videtur is nauta & magiſter, ſi aduerſa tempeſtate nauem dere-
liquerint: nam & eadem culpa ceteri vectores puniuntur, ea lege,
quam refert Cicero, *Lex eſt*, inquit, *de Inuentio. qui in aduerſa*
tempeſtate nauem reliquerint, omnia amittunto: eorum nauis & one-
16 *ra ſunto, qui in naui rem inſerint.* ¶ Sunt † alia his ſimilia: quibus
& fraus & dolus nautarum, & imperitia, & culpa iactatum, & ia-
cturam in magiſtros recte ſolos retorquet. At quando his ceſſan-
tibus, caſu fortuito, vel ſuperiori vi & tempeſtate exonaranda
nauis eſt, iuſtum non eſt, vt qui in eadem naui periclitatur magi-
ſter damnum omne ſubeat: proinde contributio facienda eſt, ha-
17 bita ratione rerum, & perſonarum. ¶ Nam, † ſi laborante naue,
conſeruatis mercibus deterior facta ſit nauis, aut ſi quid exarma-
uerit, nulla facienda eſt collatio: pro his enim mercedem capit
magiſter, nō ſecus, quam ſi faber incudem aut malleum fregerit,
non imputatur ei, qui locauerit opus. Niſi voluntate vectorum,
vel propter aliquem metum hoc detrimentum factum eſt: hoc
enim ſarciri oportet. *l. 2. §. ſi conſeruatis, 3. ad leg. Rhod. de iact. l. a-*
miſſæ, §. fin. eo. in legib. Rhodienſib. l. 36. Oportet autem omnes qui
remanſerunt, iactu facto in naui, quorum interfuit iacturam fie-
ri, conferre qui res haberent, cuiuſcunque ponderis, maioris vel
minoris ſint, pro rerum pretio, corporum liberorum excepta æ-
ſtimatione, quæ nulla fit, vt & dominus etiam nauis pro portione
ſit obligatus. *l. 3. §. cum in eadem naue, ad leg. Rhod. de iact. l. 40.*
Rhodienſium. portione menſurata pro æſtimatione rerum, quæ
ſaluæ ſunt, & earum quæ amiſſæ ſunt, obſeruato & eo, vt in æſti-
matione facienda rerum amiſſarum habeatur ratio damni, nō lu-
cri, id eſt, æſtimentur quanti emtæ ſunt, non quantum vendi po-
tuiſſent. At in his rebus, quarum nomine conferendum eſt, æ-
ſtimatio haberi debet, non quanti emtæ ſunt, ſed quanti venire
poſſint. *d. l. 2. §. portio, & ſeq.* Non computantur inter iactum
ſerui, qui ſe præcipitarint, qui morbo interierint, *d. l. 2. §. ſeruo-*
rum, nec res, quæ poſtquam iam iactæ ſunt apparuerunt: hæ enim
exonerant collationem, & quod earum nomine exactum eſt, re-
petitur, *d. l. 2. § 1.* res tamen iacta domini manet, nec pro dereli-
cto habetur. *d. l. 2. §. fin. l. qui leuandæ. eo. § ſi. de rerum diuiſ.* Si ta-
men res quæ remanſerint, deteriores factæ ſunt, æſtimandæ ſunt
ſecundum præſens pretium, ne in contributionem, vt meliores
veniant. *l. nauis. 4 §. cum autem, & §. final. ad leg. Rhod. de iact.* Eſt
& hic annectenda Calliſtrati ſuis verbis deciſio. *Sed ſi nauis*, in-
quit, *quæ in tempeſtate iactu mercium vnius mercatoris leuata eſt,*
in alio loco ſubmerſa eſt, & aliquorum mercatorum merces per vri-
natores extractæ ſunt, data mercede, rationem haberi debere eius, cu-
ius merces in nauigatio. leuādæ nauis cauſſa iactæ ſunt, ab iis qui poſt-
ea ſuas per vrinatores ſeruarunt. Sabinus æque reſpondit. Eorum
vero, qui ita ſeruauerint, inuicem rationem haberi non debere,
ab eo qui in nauigatione iactum fecit, ſi quædam ex his mercibus
per vrinatores extractæ ſunt. Eorum enim merces non poſſunt
videri ſeruandæ nauis cauſa, quæ periit. *d. l. 4 §. ſed ſi nauis. eo.* Ne-
que nauis amiſſæ damnum collationis conſortio ſarcitur, per eos
qui merces ſuas ex naufragio liberauerint. *l. amiſſæ. 5. eod.* Et cum
depreſſa, aut deiecta nauis eſt, quod quiſque ex ea ſuum ſeruaſſit,
ſibi ſeruare reſpondit Paulus, tanquam ex incendio, *l. cum depreſ-*
ſa, 7 eod. ad l. Rhod. de iact. videlicet, vt naue naufraga non tenea-
18 tur ad contributionem. ¶ Sic † quiſque ſuum periculum ſentiet:
immunis erit quoq; a pœna magiſter: ſi caſus ſit fortuitus, & ſi ſine
culpa & dolo ſuo nauis eius vitium, vt ait Labeo, fecerit. *in l. ſi §. i-*
dem dicemus, ad l. Rho. de iact. P. Optime autem Vlpianus notat,
vt ſi nauis impacta in nauem, vel in ſcapham alterius, damnum de-
derit, diſtinguendum ex Proculo: ſi in poteſtate nautarum fuiſſet;
ne id accideret, & culpa eorum factum ſit, & tunc teneri ex lege
Aquilia aduerſum nautas: ſed ſi fune rupto, aut cum a nemine re-
geretur nauis incurriſſet, cum domino agendum nō eſſe. *l. quem-*
admodum, 29 §. ſi nauis, ad l. Aquil. P. Item Labeo ſcribit, ſi cum vi
ventorum nauis impulſa eſſet, in funes anchorarum alterius, &
nautæ funes præcidiſſent, ſi nullo alio modo, niſi præciſis funibus
explicare ſe potuerint, nullam actionem dandam. *d. l. quemadmo-*
dum, §. item Labeo. Si autem nauis alteram contra ſe venientē ob-
ruiſſet, aut in gubernatorē, aut in ductorem actionem cōpetere
damni iniuriæ, Alphenus ait: niſi tanta vis fuit nauis, quæ tempe-
rari non potuit: quia tunc nulla in dominum danda actio. Si cul-
pa nautarum fiat, Aquilia ſufficit. Sed ſi funem quis, quo religata
erat nauis, præciderit, in factum actio erit. *d. l. quemadmodum, §. ſi*
nauis alteram, & § ſeq. In lege Rhodia, *l. 36. Rhodienſium naualiū.*
ſi nauigium paſſis velis prouectum, in aliud nauigium in ſtatione
agens, aut vela dimittens interdiu incurrerit omne damnum col-
liſionis nauclerus, & vectores reſarcire iubentur. Si noctu accide-
rit, qui vela ſubduxerit, ignem accendere debere: aut ſi non ha-
beat ignem, clamorem edere. Et ſi his neglectis damnum ei in-
ferre cōtigerit, hiſce per teſtes probatis, exitii ſui ſibi eſſe cauſſam,
& indemnem aliam eſſe nauem. ¶ Veniunt † & in contributio- 19
nem res nautarum, & vectorum, ſi pecuniæ vel res aliæ ex naui di-
ripiantur ab hoſtibus, aut latronib. aut ab exercitu publico, ex le-
ge Rhodia. *in l. 9. legum Rhodiorum.* At Seruius Offilius, & Labeo,
ſi nauis quidem a pyratis redemta ſit, omnes quidem cōferre de-
bere aiunt. Quod vero prædones abſtulerint, eum perdere, cu-
ius fuerit: nec conferendum eis, qui ſuas merces redemerint. *l. 2.*
§. ſi nauis. ad l. Rho. de iact. ¶ Iulianus † quoq;, naui aduerſa tempe- 20
ſtate depreſſa, ictu fulminis deiectis armamentis, & arbore, & an-
tenna, quæ onus integrum retulit, non teneri eos, quorum onus
fuit nautæ pro damno conferre reſpondit. Quia hic ſumtus in-
ſtruendæ magis nauis, quam ſeruandorum mercium gratia factus
ſit. *l. nauis, 6. eo. tit. ad l. Rhod. de iact.* Exſtat iudicium nauticum hu-
ius ſeculi, vt ſi magiſter nauis imperitia in agenda naui erret, & ea
ratione deterior fiat, mercatoribus damno inde affectis, teneatur
damnum reſarcire, ſi ſoluendo ſit: ſi autem non ſit, capite plecti
debet: ſi prius conſtiterit eum nō eſſe ſoluendo. *au liure du grand*
Roturier & pilotage de Pierre Garcie aux iugementz D'olleron tou
chant les faictz des nauires.

Aliæ leges nauales circa Perſonas.

Cap. II.

1 *Nauigantium tres ſpecies.*
2 *Nauta tenetur de damno, ſi inuitis vectoribus in locum periculo-*
ſum nauim deduxerit.
3 *Nauta pernoctans extra nauem de damno adueniente mercibus*
tenetur.
4 *Nautarum merces & victus.*
Vinum nautæ non ſemper bibunt. eod.
5 *Nauigantium nauis, quantum ſpatii occupare debet*
6 *In naui non licet piſcem frigere, vel lignum findere.*
7 *Nauticæ quæſtiones quædam.*
8 *Furta in naui facta vt plectantur.*
9 *Nautarum in naui contendentium, & contumeliam inferentium*
punitio.
10 *Inuenta in mari cuius ſint.*
11 *Nauigationis mora quando nautæ non imputatur.*

TRia ſunt genera † perſonarum nauigantium, nempe magi- 1
ſtrorum, nautarum ſeu remigum, & vectorum, qui vel mer-
catores, vel viatores ſunt. De exercitore, nauclero, & nautis ſatis
in exercitoria dictum eſt. ¶ In † legibus Rhodiis, *l. 4.* ſi nauicula- 2
rius in locum furtis obnoxium, aut latronibus infeſtum appli-
cuerit, vectoribus teſtato ei loci vitium denunciantibus, furto fa-
cto, ad rerum ablatarum reſtitutionem nauclerus adſtringitur. Si
vero nauclero prædicente, vectores eo nauem appulerint, de da-
mno, quod ibi acciderit, ipſi tenentur.
¶ Alia † 26. ἐὰν τινὸς τῶν ναυτῶν, ἢ ναυκλήρου ἐκκοινοῦντος ἐκ τοῦ πλοίου, 3
συμβῇ ἀπώλειαν γενέσθαι τοῦ πλοίου νυκτὸς, ἢ ἡμέρας, πᾶσαν τὴν ζημίαν
ἐφορῶν τοὺς ἔξω κοινοῦντας ναύτας ἢ ναυκλήρους, τοὺς δὲ εἰς τὸ πλοῖον μεί-
ναντας ἀζημίους μένειν, τοὺς δὲ ἀμελήσαντας, προσφέρειν τῷ δεσπότῃ τοῦ
πλοίου τὴν διὰ καὶ ἀμελείας αὐτῶν προσγινομένην ζημίαν. id eſt, *ſi quo*
nautarum aut nauclero extra nauim dormiente, nauigii iactura no-
ctu aut interdiu acciderit, omne damnum nautæ atq; nauclerus ex-
tra nauim dormientes præſtanto. Qui vero in nauigio manſerint, in-
demnes ſunto. Qui autem negligentes, aut oſcitantes inuenti fuerint,
omne, quod per negligentiam illorum damnum illatum eſt, magiſtro
nauis penduntо.
¶ De † mercedibus perſonarum nauis, vt naucleri, guberna- 4
toris, proretę, naupag., carabitæ, tractant leges nauales Iuſtiniani
ſex priores, quas non refero, cum mercedes ex conuentione fe-
re, vel ex regionum conſuetudine conſtituantur, ſicuti quæ ad vi-

ctum pertinent,& alimenta: ſiquidem & hæc moribus reguntur:
vt Britanniæ nautæ vnico ferculo cocto ſemel in die contenti eſſe
debent: eo quod potionibus quibuidam præter aquam nauigan-
tes fruantur. Nortmaniæ vero nautæ, duobus & bis in die fercu-
lis paſcuntur, quod potione alia, quam aquæ non vtantur, donec
portum appulerint, quo tempore vinũ magiſter eis p ębere tene-
tur. *au liure du grand roturier & pilotage, au iugemertz de l' Orron*
5 *tou chant les nauires.* ¶ De † rectorib. ſic ſtatuit lex Iuſtiniani. *Mer-*
ca ori locum in naui duorum pedum habere licitum eſto, vecturam
tamen perſoluto. in naualib. legib. Iuſtinia. l. 6. Vectoris locus in naui
in longitudine cubitorum trium, in latitudine cubiti vnius eſto l. 7. eo.
Mulier in naui locum cubiti vnius capito: puer vero nondum adul-
6 *tus, cubiti dimidii. l. 11. eod.* ¶ *Vector † in naui piſcem ne frigito. l. 8.*
eod. lignum ne ſindito, l. 9. eod. aquam ad menſuram ſumito, l. 10. eod.
pecuniam ſi habeat apud nauclerum deponito, l. 12. eod. vna cum nau-
7 *clero nauis ſimul nauigantibus iuramentum præſtato. l. 13 eod.* ¶ In †
negotiis nauticis conuentiones excutiuntur, vſuræ quoq; nauti-
cæ,& contractus cum nautis & magiſtris initi de quibus ſuo loco.
Item nauli ſolutio, mercedes nautarum, & vectionum num pro
mortuis mancipiis in naue debeatur vectura, *vt in l. ſi. ad leg. Rho.*
de iact. vt non debeatur quippiã pro infante nato in naui, ex mu-
liere, quam quis vehendam naui conduxiſſet prægnantem, cum
neq; vectura eius magna ſit, neq; his omnibus vtatur, quæ ad na-
uigantium vſum parantur. *l. ſed addes. 21. §. ſi quis mulierem, loca. P.*
Sunt hic quæſtiones de criminib. intra nauim commiſſis, ad quæ
pertinet prętoris edictum nautę caupones ſtabularii, de quo pau-
8 lo antea diximus. ¶ In † selectis legibus Rhodiis, tormentis ſub-
iici iubetur, qui anchoras furto e naui, quæ in portu eſt, ſubtraxit,
& damnum quod inde accidit in duplum ſarcire, *l. 1. Rhodienſium.*
ſicuti & eum qui armamenta nauis ſubduxerit, aut aliquid aliud a
naui, veluti funes canabinos, aut vela, aut cilicia, aut ſimile quid, *in*
l. earundem legum, at ἁρπάζων τι ἐκ τῶν ναυκλήρων, τετραπλάσιον ἀπο-
διδότω. *l. 48. eo. l. 3. de nauicula. lib.* 11. *C.* Id eſt, *Si quis quid ex rebus*
nauiculariorum rapuerit, quadruplum reddito. Et nos alibi in furti
tractatione, dum res conſideramus, explicauimus latius. ¶ Inhi-
9 betur & Rhodienſibus legibus, ne nautæ aliter inter ſe conten-
dant, quam verbis, ſi vulnus infligatur, mercedes medicorum, &
operæ neglectæ æſtimationem præſtari. *in l. 5. Rhodienſium, & 7.*
Et ſit impunita cædes eius, qui occiſus ab eo eſt, qui primus vul-
nerauerat, vel ligno, vel lapide percuſſerat. *l. 6. eod.*

10 ¶ Sunt †,& quæſtiones de inuentis in mari, quib. acquirantur,
quæ ſi iactata ſunt in mare,& habita ſint pro derelicto, quæruntur
inuentori: ſin minus, nempe ſint neceſſitate iactata cum ſpe re-
petendi, vel naufragio appellentia portum, ſalua mercede capien-
tium, redeunt ad dominos. *auth. nauigia, de furt. C. Pan. in ca. cum*
dilecti, de accuſ. l. qua ratione, 9. §. fi. de acq. rer. do. P. l. falſus, §. ſi iactũ
de fur. P. § fin. de rer. diuiſ. l. 1. §. fi. & l. quæ leuandæ, ad l. Rhod. de iact.

11 ¶ Tractatur † & de excuſanda mora nauigii, ſi publice nauiga-
re prohibitus fuerit nauta, ſi per eum non ſtetit, quominus naui-
garet, vel ſtata die merces certo loco nõ reddantur: ſi morbo im-
peditus: ſi nauis ſine dolo malo eius vitium fecerit. *l. fin. §. idem*
iuris, cum 4. §§. ſeqq. ad l. Rhod. de iact. P

De inſtitoria obligatione & actione.

Cap. 12.

Lib. 14. P. tit. 3. Lib. 4. C. tit. 25. Weſenb. Meyer.

1 *Inſtitoria actio quando locum habet.*
Inſtitor quis, eod.
2 *Inſtitoria vtilis actio quæ.*
3 *Inſtitores qui poſſunt præponere, & præponi.*
4 *Inſtitoria actio ex forma præponendi metienda eſt.*
5 *Inſtitoria actio datur in eum, qui inſtitorem præpoſuit, pro geſto ab inſtitore.*
6 *Inſtitoris poteſtas morte præponentis num exſpiret ſine reuocatione.*
7 *Inſtitoria quaſi actio quæ, & quibus competit.*
8 *Inſtitoria non datur domino præponenti contra alios, ſed aliis contra.*
9 *Inſtitoriæ actionis rationes & finis.*

1 INſtitoria † tunc locum habet, cum quis tabernæ forte, aut cui-
libet negotiationi ſeruum ſuum præpoſuit,& quid cum eo, eius
rei cauſſa, cui præpoſitus erit contractum fuit. §. *eadem ratione,*
quod cum eo qui in aliẽ poteſt. eſt, &c. Ideo autem inſtitoria appel-
latur: quia qui negotiationibus præponũtur, inſtitores vocantur.
Inſtitor a Paulo dicitur, qui tabernæ, loco ve ad emendum ven-
dendumve præponitur: quique ſine loco ad eundem actum prę-
ponitur. *l. inſtitor eſt, 18. de inſtitor. act. P.* Appellatus, vt ait Vlpia-
nus, *l. 3. eod. P.* ex eo, quod negotio gerendo inſtet: nec intereſt cui
negotio prępoſitus ſit, ſiue ædificio faciũdo, ſiue emẽdo frumen-
to, ſiue agris colendis ſeu mercaturis, ſeu redemtionibus, aut aliis
quibuſcunque, *l. cuicunque, 5. eod. de inſtitor.* propter quæſtum vi-
delicet, non aliter, *l. ſi cum villico, 16. eod. titu.* Et dummodo nego-
tiationes ſint terreſtres: vt magiſter nauis dicitur, qui maritimis
& nauticis inſtat, *l. 1. de exercito. actio.* quanquam nec improprie
putarem quoque dici inſtitorem, eum qui mercaturis etiam na-
ualibus inſtat: ſi modo vterque negotiationem generaliter ſibi
cõmiſſam habeat, alioquin enim, ſi res in indiuiduo tractãda ali-
cui detur, non inſtitor dicetur, vt ſi res aliqua emẽda, vel venden-
da committatur. ¶ Neque † inſtitoria cum huiuſmodi aut cum
domino directa agi poteſt, ſed vtili inſtitoria, id eſt, ad exemplum 2
inſtitoriæ. *l. Iulianus, 14. §. ſi procurator rem, de actio. emt. P. l. in eum*
19. de inſtit. acti. l. ſi mutuam, 5. C. eod. Species itaque duæ inſtito-
riæ actionis, directa, cum verus inſtitor contraxit: & vtilis, quæ ex-
emplo inſtitoriæ directæ datur. ¶ Perſonæ † quæ inſtitores præ-
ponere poſſunt, & inſtitores eſſe, ſeu præponi, parui refert quales 3
ſint, num maſculus, fœmina, liber, ſeruus proprius, aut alienus,
filius filiave familias, *l. ſed ſi quis, 7 §. parui refert, de inſtito. act. l. 4.*
C. eod. minor vigintiquinque annis, qui auxilio tamen ætatis, ſed
nõ ſine cauſſæ cognitione vti poteſt, *l. ſed et ſi pupillus, 11. de inſt. act.*
P. niſi cum curatore præpoſuerit. *l. 3. de in integ. reſtit. mino. lib. 2. C.*
titu. 22. Sicuti pupillus non poteſt ſine tutoris auctoritate præpo-
nere, neque obligari, nec datur tunc in eum ex facto inſtitoris a-
ctio, niſi quatenus factus eſt locupletior: cum auctoritate tamen
tutoris poſſet. *l. verum, 9. & l. eatenus, 10. de inſtit. act. P.* Et tene-
tur: vt quoque tenetur, ſi patri qui inſtitores iam præpoſuit heres
fiat. *in l. ſi quis mancipiis, 17. §. ſi impubes, eod. titu.* Pupillus tamen
præpoſitus, obligat eum qui præpoſuit inſtitoria: quoniam ſibi
imputare debet qui eum præpoſuit. *l. ſed et ſi quis, 7. de inſtit. actio.*
P. Et plerique pueros puellaſque tabernis præponunt. *l. nam ple-*
rique, 8. eod. ¶ Hic † tamen forma præponendi inſpicienda, quan- 4
do de actione mouenda agetur: etenim conditio præpoſitionis
obſeruanda, ſi certa lege, ſi in certis rebus, certove tempore quis
velit, cum inſtitore tantum contrahi. *l. ſed et ſi pupillus, 11. §. condi-*
tio, de inſtito. P. Si quis quaſi procurator fuerit præpoſitus, an qua-
ſi inſtitor. *l. cuicunque, 5. §. ſed & eum fullo, eod. P.* Neque enim o-
mne quod cum inſtitore geſtum eſt, obligat eum, qui præpoſuit,
ſed ita, ſi eius rei gratia, cui præpoſitus fuerat contractum eſt, id
eſt, duntaxat ad id, ad quod eum præpoſuit, *d. l. cuicunque, §. non*
tamen, & l. in eum, 19. §. ſeruus, eo. P. l. 3. C. eod. atque in ea cauſſa, ſic-
uti in mandato, diligenter fines ſunt ſeruandi: quia inſtitor non
ſuo nomine, ſed eius qui præpoſuit ſe obligat. *l. fin. de inſtitor. P.*
Et ex facto inſtitoris dominus tenetur, ſi ei hoc gerere permiſit,
alioquin in quantum in rem ſuam erit conuerſum, *l. 1. de inſtitor.*
act. P. quamdiu tamen gerit inſtitor, ſuo nomine conueniri pote-
rit, ab his cum quibus contraxit. *d. l. fin. & ibi interpretes, de inſtito.*
Paul. de Caſtro, in l. 1. & 7. §. exercitorem, num. 4. de exercit. act.
Iaſ. in l. ſi inſtitorem, 29. num. 2. ſi certum pet. P.

¶ Verum † inſtitoria actio proprie datur in eum, qui præpo- 5
ſuit inſtitorem, ex prætoris auctoritate, *Paul. l. 3. receptar. ſenten-*
tiar. tit. 8. l. ſi quis mancipiis, 17. de inſtitor. act. P. quia iure ciuili re-
ceptum non eſt perſonali agere contra eum, qui nobis non eſt
obligatus, vel qui nobiſcum non contraxit. §. 1. *de act. l. ſi vnus, §.*
ante omnia, de pact. P. Quod ſi plures præpoſuerint, datur quo-
que in omnes, vel in alterum in ſolidum, exemplo exercitorum,
& de peculio, *in l. habebat, 13. §. fin. & l. idem erit. 14. de inſtitor. P.*
l. 2. & 6. C. eod. niſi dominus, qui præpoſuit nouauerit contractũ
inſtitoris, *l. habebat, §. meminiſſe, eod. P.* vel deinceps contrahere
prohibuerit cum inſtitore, & ne cum illo poſthac contraheretur
denuntiauit: quo caſu non conuenitur inſtitoria, *l. ſed et ſi pupil-*
lus, 11. § de quo. & l. ſi quis mancipiis, 17. §. fin. eod ſed ipſe inſtitor
dict. l. ſi quis cum filiofam. 45. & l. ſequen. de pecul. P. d. l. ſi quis, § fin.
de inſtit. P. vel alia actione dominus, de in rem verſo, vel quod
iuſſu, vel de peculio. *l. inter cauſſas, mandat. P. §. recte, eod. titu.*
apud Iuſtin.

¶ Alioquin † nulla interueniente prohibitione, & ſine reuo- 6
catione, durat facultas ſemper conueniendi præponentem, vt
neque eius morte cenſeatur inſtitor reuocatus, quamquam in a-
liis mandatis aliter ſtatuatur, *l. nouiſſime, 15. de inſtitor. in P.* Quare
& actiones hæ perpetuæ, & heredibus & in heredem dantur. vt
in ſpecie, l. cuiuſcunque, 5 §. idem ait, de inſtit. P.

¶ Accedit